

Rezumatul Raportului anual pe 2023

Raportul anual pe 2023 al Autorității Bancare Europene (ABE) prezintă principalele realizări și activități ale organizației în îndeplinirea mandatului său și a programului său de activitate în ultimele 12 luni. Realizările ABE sunt prezentate în contextul evoluțiilor macroeconomice și geopolitice.

Raportul evidențiază misiunea ABE de a contribui la stabilitatea și eficacitatea sistemului financiar european printr-o reglementare simplă, coerentă, transparentă și echitabilă și o supraveghere în beneficiul tuturor cetățenilor UE.

Finalizarea punerii în aplicare a Acordului Basel 3 în UE

ABE a publicat o foaie de parcurs pentru a ghida punerea în aplicare a Acordului Basel 3, în conformitate cu noile reglementări bancare ale UE, Regulamentul privind cerințele de capital (CRR 3) și Directiva privind cerințele de capital (CRD 6). ABE s-a axat pe raportare, pe riscul de piață și pe ghidurile privind modelele interne. Principale domenii de activitate au fost securitizarea, emisiunile de capital, riscurile de lichiditate, riscurile de rată a dobânzii și convergența în materie de supraveghere, cu 140 de noi mandate preconizate în 2024 și ulterior. În plus, ABE a lucrat la reglementările firmelor de investiții și a emis actualizări privind obligațiunile garantate, fondurile proprii, cadrul de administrare și diversitatea. Pentru anii următori se anticipează o examinare mai atentă a accesului la piețele din țările terțe și a riscului ratei dobânzii în portofoliul bancar (IRRBB).

Efectuarea unei simulări de criză îmbunătățite la nivelul UE

În 2023, ABE a efectuat o simulare de criză la nivelul UE, extinzând eșantionul la 70 de bănci din 16 țări, care acoperă 75 % din activele bancare ale UE. Simularea a evaluat reziliența băncilor în cadrul scenariilor de bază și al scenariilor nefavorabile, încorporând proiecțiile de sus în jos ale autorităților de supraveghere pentru veniturile nete din taxe și comisioane. Pentru prima dată, aceasta a inclus date sectoriale detaliate privind pierderile de credit, pentru a evalua impactul incertitudinilor economice. Rezultatele au arătat că băncile europene rămân reziliente în ciuda recesiunii severe, a inflației mari, a creșterii ratelor dobânzii și a marjelor de credit.

În plus, ABE a efectuat o analiză ad-hoc a pierderilor nerealizate din obligațiuni, observând că, începând din februarie 2023, băncile dețineau pierderi nerealizate aferente obligațiunilor în valoare de 75 miliarde EUR la costul amortizat, atenuate cu 38 miliarde EUR în acoperiri împotriva riscurilor. Aceste pierderi au fost considerate gestionabile. De asemenea, ABE a început să elaboreze un scenariu de risc climatic Fit-for-55 pentru a evalua reziliența sectorului financiar și sprijinul pentru o tranziție cu emisii reduse de carbon în condiții de criză.

Datele puse în serviciul părților interesate

ABE a avansat strategia sa privind datele, axându-se pe îmbunătățirea procesului de achiziție, partajarea și analiza datelor de reglementare prin intermediul platformei Infrastructura Centralizată

Europeană pentru Date de Supraveghere (European Centralised Infrastructure for Supervisory Data – EUCLID). Acest lucru a permis îmbunătățirea fluxului de date între părțile interesate, sporind transparența, analiza riscurilor și conformitatea cu reglementările. Strategia a sprijinit, de asemenea, înființarea unui centru de date din cadrul pilonului 3 și a pregătit exercițiul de transparență din 2023, care a furnizat peste 1,2 milioane de puncte de date. În plus, ABE a finalizat standardul Data Point Model (DPM) 2.0 pentru a simplifica procesele de raportare, a reduce costurile și a permite raportarea digitală de reglementare. ABE a depus eforturi pentru a integra cadrele de raportare în materie de supraveghere, statistică și rezoluție, beneficiind de inovații tehnologice pentru a reduce sarcinile de raportare și costurile de conformitate, promovând în același timp soluțiile RegTech.

Executarea mandatelor privind finanțele digitale și MiCAR/DORA

ABE și-a avansat lucrările privind Legea privind reziliența operațională digitală (DORA) și Regulamentul privind piețele de criptoactive (MiCAR). DORA, în vigoare din ianuarie 2025, vizează îmbunătățirea rezilienței digitale a sectorului financiar al UE. Împreună cu alte autorități europene de supraveghere, ABE a inițiat consultări și a elaborat politici privind administrarea riscurilor legate de tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) și raportarea incidentelor, pregătindu-se și pentru supravegherea furnizorilor terți critici de TIC.

MiCAR, în vigoare din iunie 2023, reglementează criptoactivele. ABE a lansat consultări privind standardele tehnice pentru emitenții de tokenuri raportate la active (ART) și tokenuri de monedă electronică (EMT), concentrându-se asupra cadrului de administrare, testării la stres și accesului pe piață. Pentru a sprijini tranziția sectorului, ABE a publicat ghiduri, a încurajat conformarea timpurie și a elaborat cadre de supraveghere. De asemenea, ABE a monitorizat inovațiile financiare precum criptografia, inteligența artificială și BigTech, co-dezvoltând în același timp un program de formare pentru supravegherea finanțelor digitale prin intermediul Academiei UE de supraveghere a finanțelor digitale.

Consolidarea capacității de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în UE

În 2023, ABE și-a consolidat capacitatea de a combate spălarea banilor și finanțarea terorismului (SB/FT) în întreaga UE. A actualizat ghidul și a emis unul nou, cu accent pe furnizorii de servicii de valori mobiliare criptografice (CASP) și pe respectarea măsurilor restrictive. Abordarea unor aspecte precum reducerea riscurilor și accesul la servicii financiare pentru grupurile vulnerabile a fost, de asemenea, prioritară. ABE a sprijinit administrarea riscurilor de SB/FT și a înființat peste 260 de colegii de combatere a SB/FT pentru o supraveghere coordonată.

Printre inițiativele-cheie s-au numărat lansarea bazei de date centrale a ABE privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (EuReCA), o bază de date centrală care urmărește deficiențele în materie de combatere a SB/FT și revizuirea ghidului privind transferurile de fonduri și criptoactive. ABE a facilitat, de asemenea, tranziția către noua Autoritate pentru Combaterea Spălării Banilor, asigurând preluarea armonioasă a responsabilităților și modelând viitorul cadru de combatere a SB/FT.

Implementarea foii de parcurs privind MSG

ABE și-a avansat foaia de parcurs privind mediul, societatea și cadrul de administrare (MSG), punând accentul pe integrarea riscurilor MSG în cadrul bancar pentru a sprijini tranziția durabilă a UE. Acțiunile-cheie au inclus evaluarea tratamentului prudential al riscurilor MSG, publicarea unui raport privind rolul riscurilor sociale și de mediu și propunerea de îmbunătățiri pentru accelerarea integrării lor. ABE a emis, de asemenea, Ghidul privind administrarea riscurilor MSG și a lucrat la îmbunătățirea transparenței prin principalii indicatori ai impactului negativ (PAI). A abordat problema spălării ecologice din sectorul financiar și a dat consultanță cu privire la împrumuturile și creditele ipotecare ecologice. În plus, ABE s-a pregătit pentru analiza scenariului de risc climatic Fit-for-55 care evaluează reziliența sectorului financiar la riscurile legate de climă.

Evaluarea riscurilor

ABE a continuat să evalueze riscurile și vulnerabilitățile sectorului bancar al UE, concentrându-se asupra unor provocări precum invadarea Ucrainei de către Rusia, instabilitatea pieței financiare, inflația și creșterea ratelor dobânzii. În pofida acestor provocări, sectorul bancar din UE a rămas rezilient, cu capitalizare mare (rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază la 16 %) și profitabilitate solidă. Persistă însă riscuri asociate creșterii ratelor dobânzilor, încetinirii economice și riscurilor operaționale precum amenințările cibernetice. ABE a monitorizat lichiditatea, grevarea cu sarcini a activelor și planurile de finanțare, publicând principalele constatări în rapoarte precum Raportul de evaluare a riscurilor, studiile de lichiditate și o hartă termică privind gestionarea riscului de rată a dobânzii.

Redresarea și rezoluția

În anul 2023, ABE a îmbunătățit cadrul de redresare și rezoluție prin elaborarea de ghiduri privind executarea instrumentelor de recapitalizare internă și testarea posibilității de soluționare. A publicat ghidul final privind capacitatea globală de redresare pentru a armoniza planurile de redresare. ABE a monitorizat, de asemenea, convergența cadrului de rezoluție și acumularea de resurse MREL pentru a îmbunătăți pregătirea pentru situații de criză și reziliența.

Servicii de plată

ABE a depus eforturi pentru a spori eficiența, securitatea și utilitatea plăților cu amănuntul în întreaga UE. Un rezultat-cheie a fost o evaluare inter pares a autorizării instituțiilor de plată în temeiul Directivei revizuite privind serviciile de plată (DSP 2), care a evidențiat îmbunătățiri ale transparenței, dar și inconsecvențe de reglementare. ABE a sprijinit Comisia Europeană în elaborarea PSD3 și a continuat evaluarea datelor privind fraudă în domeniul plăților.

Protecția consumatorilor și a titularilor depozitelor

În 2023, ABE a promovat protecția consumatorilor și a deponenților prin coordonarea activităților de „client misterios”, elaborarea de indicatori de risc pentru comerțul cu amănuntul și publicarea de rapoarte privind protecția consumatorilor. Principalele inițiative au fost îmbunătățirea transparenței

serviciilor de creditare și gestionarea reclamațiilor. De asemenea, ABE a revizuit sistemele de garantare a depozitelor și a analizat modificările privind acoperirea depozitelor, consolidând protecția deponenților și stabilitatea financiară.

Convergența și independența în materie de supraveghere

ABE a mediat un litigiu între schemele de garantare a depozitelor din Spania și Belgia și a introdus criterii comune pentru AES cu privire la independența de supraveghere. De asemenea, a efectuat mai multe evaluări inter pares, axate pe autorizare, pe tratamentul debitorilor ipotecari și pe participațiile calificate, cu scopul de a consolida practicile de supraveghere și de a aborda riscurile emergente în toate sectoarele.